

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

„JUTRA“

Revizionizem in pakt štirih velesil

IZRAZI VOLJE IN USPEHI MALE ANTANTE.

Nobenega dvoma ni, da so glavna prizadevanja revizionistov naperjena proti državam male antante, enako ne, da je bil v želji približati se revizionističnim ciljem zasnovan tudi pakt štirih velesil v prvotni rimski obliki. Zato pa je tudi tako lahko razumljivo, da se je mala antanta postavila proti revizionizmu v bran z vsemi svojimi razpoložljivimi sredstvi. Protestirala je skupaj z enako prizadeto Poljsko proti paktu štirih, in naposled je poleg diplomacije in tiska spregovorilo v nedeljo 28. t. m. tudi ljudstvo vseh treh držav, Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške. Tega dne so bili prirejeni ogromni protestni shodi proti akciji revizionistov v Beogradu, Bukarešti, Košicah in drugod. Na vsakem teh shodov je bilo več ko 20.000, na nekaterih pa celo do 50.000 ljudi, ki so soglasno prisegli: Svojega ne damo nikomur!

Dasi so bili ti shodi za našo stvar enakega pomena, je bil beograjski vendar nekaj več, kajti na njem je bila končno tudi na tleh prestolnice Jugoslavije izrečena jasno in glasno tista misel, kateri smo mi v »Večerniku« posvetili že toliko prostora. Ta misel je naša zahteva po reviziji. »Če zahtevamo naši nasprotiki revizijo v našo škodo«, je dejal eden izmed govornikov, »potem jo zahtevamo tudi mi v njihovo. Zahtevamo, da se revizija razpisalška pogodba in da se nam vrnejo po načelu narodne pripadnosti Goriska, Trst, Istra, Reka, Zadar in Latsovo. Zahtevamo pa tudi revizijo na Kosovem in naše slavno Gosposvetsko polje! Nič nečemo tujega, hočemo samo svoje!« In 30.000 ljudi, ki so bili zbrani na trgu pred Narodnim gledališčem, je z nepopisnim navdušenjem potrdilo te besede govornikov. S tem je Beograd pokazal, da se zaveda naše skupne stvar, jo razume in je pripravljen boriti se zanj.

Če zahtevamo drugi revizijo, do katere nimajo po nobenem naravnem zakonu nobene pravice, zakaj je ne bi zahtevali mi, ki smo bili z mirovnimi pogodbami oškodovani za najlepše svoje pokrajine in za preko 700.000 bratov, ki so bili nasilno prisojeni Italiji in Avstriji!

Toda teh naših bratov, oropanih vseh človeških pravic, se miso spomniti samo v Beogradu, temveč celo tudi v Romuniji in na Češkoslovaškem. Tudi v Bukarešti je eden govornikov dejal, da ima prav Italija najmanj pravice govoriti o reviziji na škodo drugih, ko bi morala najprej sama pustiti to, kar ni njeno. **Primorje in Južno Tirolsko!** In če mislijo v Italiji, da sodimo tako le mi v Jugoslaviji, spoznajo lahko po v Bukarešti in v Košicah spregovorjenih besedah, da so z nami enih misli tudi vsi naši zavezniki, ter vsi pošteno misleči ljudje na svetu. In v tem je glavni pomen nedeljskih protirevizionističnih manifestacij v državah male antante.

Toda odpor male antante ni dosegel samo moralnega uspeha, marveč je bil kronan tudi s stvarno zmago. Vdati so se morale naposled tudi velesile Anglija, Nemčija in Italija ter sprejeti francoske korekture pakta štirih. Ta pakt, ki bo, kakor vse kaže, parafiran jutri, prvega junija, je vse nekaj drugega kakor tisto, kar je nameravala rimska gospoda. Revizija, ki je bila njen glavni namen, je splavala po vodi. V novem paktu so vsi tisti členi statuta Društva narodov, ki garantirajo integriteto njegovih članic. Mimo tega bo pa obenem s podpisom pakta izdana tudi slovesna izjava Francije, da pakt ne spremeni njenih odnošajev do zaveznikov in da je revizija brez svobodnega sporazuma vseh prizadetih nemogoča. Ta kapitulacija je za Rim trpka, toda moral se je vdati, samo da si ohrani lažni videz prestiža. Mussolini bo sedaj lahko pokazal italijanskemu narodu pakt kot svoje delo, ne bo pa temu narodu povedal, da je pakt, ki je bil sprejet, diametralno nasprotje od onega, kar je on hotel!

Enotna volja in iz nje izvirajoča moč male antante je napravila iz pakta štirih obliž Blaževca žegna, kos nepomembnega papirja, ki dejanskega položaja v Evropi ne bo prav nič spremenil! In ko zborujejo danes v Pragi zunanji ministri držav male antante, so lahko ponosni tudi na ta svoj najnovejši uspeh.

Konferenca male antante v Pragi

PRVI DAN KONFERENCE. MALA ANTANTA SE NE PROTIVI VEČ PAKTU ŠTIRIH, KER JE DOBILA ZADOSTNE GARANCIJE. GLAVNA VPRAŠANJA KONFERENCE.

PRAGA, 31. maja. Včeraj dopoldne so se sestale ob 10. uri v prostorih tukajšnjega zunanjega ministrstva na Hradčanih vse tri delegacije Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške k svoji prvi konferenci, ki jo je otvoril tokratni predsednik stalnega sveta male antante, češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Najprej so bile na svečan način izmenjane ratifikacijske listine o paktu male antante, nakar so sledile ves dan trajajoče tajne konference vseh treh zunanjih ministrov, ki so razpravljali pred vsem o paktu štirih velesil, živahni revizionistični kampanji Italije in Nemčije ter o razorožitvenem problemu. Zvečer je bil o teh posvetovanjih izdan obširen komunik, po katerem je mala antanta z ozirom na dane ji garancije za zaščito njenih interesov in na upoštevanje vseh njenih ugovorov pristala na pakt štirih velesil, o katerem upa, da bo pripomogel konsolidaciji razmer v Evropi. Mala antanta sploh ne priznava zase kakega vprašanja revizije meja, zato tudi vsa revizionistična propaganda le kvari že itak rahle mednarodne odnose. Glede razorožitve priznava mala antanta za

podlago nadaljnjih pogajanj angleški razorožitveni načrt in toplo pozdravlja Rooseveltovo poslanico. Na današnji konferenci so ministri nadaljevali razpravo, in sicer so se bavili najprej z londonsko gospodarsko konferenco in z njo zvezanimi volnimi dolgi Ameriki.

FRANCIJA IN POMORSKA RAZOROŽITEV.

PARIZ, 31. maja. V zvezi s pomorsko razorožitvijo objavlja Pertinax v listu »Echo de Paris« naslednje sklepe: 1. Pomorska razorožitev mora predstavljati del splošne razorožitve. Pomorskih konferenc mora biti že vendar konec, ker so bile doslej Anglija, Združene države in Italija prepričane, da smejo na njih zapovedovati po svoji mili volji. 2. Francija pristaja na razorožitev na podlagi sedanjega stanja vojnega brodogoja, po katerem bi imela Francija napram Italiji 628.603 napram 397.642 tonam in bi bila torej močnejša za 230.961 ton. Francija zahteva, da bi se po možnosti čim bolj znižala tonaža pri linijskih ladjah in križarkah.

Usodna seja avstrijske vlade

DANES REŠUJE AVSTRIJSKA VLADA NEVARNA VPRAŠANJA. NARODNO-SOCIALISTIČNA STRANKA BO NAJBREŽE ŠE DANES RAZPUŠČENA. SPOR S KMETIJCI DOLLFUSSOVA POT V RIM.

DUNAJ, 31. maja. Avstrijska vlada se je sestala danes dopoldne k izredno važni seji, na kateri naj bi se sprejeli najdalekosežnejši sklepi in ukrepi. V prvi vrsti se bo bavil ministrski svet z razpustom narodno-socialistične stranke v Avstriji, ki so ga predlagali krščanski socialci in kar je že storila tirolska deželna vlada. Po poročilih iz Inomosta je bilo pri pred-sinočnih spopadih na obeh straneh ranjenih po strelih, in sicer zelo nevarno, nič manj kakor 37 oseb.

Politični krogi gledajo na bodoči razvoj dogodkov z največjo napetostjo. Vse zanimanje javnosti pa je trenutno osredotočeno na vprašanje, kako bo Hitler reagiral na razpustitev njegove stranke v Avstriji. Nobenega dvoma ni, da bi mogel omenjeni korak avstrijske vlade sedanjemu napetosti med Avstrijo in Nemčijo le še bolj poostriiti.

V zvezi s tem so prava senzacija dneva izjave narodno-socialističnega voditelja in poslanca Habichta, ki je podal zastopnikom tujega tiska izjavo, da se je

zvezni kancelar dr. Dollfuss še pred kratkim pogajal z narodnimi socialisti glede sestave rjavo-zelenega kabineta, očitno z namenom, da bi krščanske socialce izigral in jih izrinil iz vlade. To razkritje je izzvalo v vrstah avstrijske kmetijske stranke veliko razburjenje in se prav s te strani naglašja, da se bo moral s to zadevo baviti ministrski svet še na današnji seji. Kmetijci so pričeli pravkar ostro kampanjo proti dr. Dollfussu in grozijo, da bodo stopili v opozicijo. V tem primeru bi bila, samo po sebi razumljivo, usoda dr. Dollfussovega kabineta zapечатena. Zvezni kancelar in njegova okolica se trudita z vsemi silami, da bi potolažila uporne kmetijce.

Jutri se bo odpeljal kancelar dr. Dollfuss z letalom v Rim, kjer bo imel važne razgovore z Mussolinijem. Zvezni kancelar pričakuje od Mussolinija učinkovito in uspešno intervencijo v Berlinu, s čimer bi bila sedanja avstrijska vlada zopet za nekaj časa rešena.

General von Schleicher interniran

BIVŠI DRŽAVNI KANCELAR JE PRIPRAVLJAL PREVROT. NERESNIČEN DEMANTI O INTERNACIJI.

BERLIN, 31. maja. Že pred nekaj dnevi je bil tukaj aretiran po narodno-socialistični pomožni policiji bivši državni kancelar in vojni minister general von Schleicher in takoj odpeljan v trdnjavo Küstrin, kjer je bil svoj čas interniran še v svoji prestolonasledniški dobi poznejši pruski kralj Friderik Veliki. To suho vest je objavil šele včerajšnji jutrnji tisk, in sicer brez vsakega komentarja. Iz narodno-socialističnih krogov se doznava, da je pripravljaj general von Schleicher že v letošnjem januarju o priliki, ko je bil

Hitler imenovan za državnega kancelarja, državni vojaški prevrat. V zadevi je bila uvedena obširna preiskava, ki je spravila na dan tako obširen in obtežilen material, da je moral biti von Schleicher v največji tajnosti in tišini pred dnevi aretiran. Govori se, da je bilo istočasno z njim aretiranih tudi večje število višjih častnikov nemške državne brambe. Pričakujejo se še nadaljnje nove aretacije. Ta vest se skuša danes uradno zanikati, a demanti je neresničen.

Konec carinske vojne z Avstrijo

DUNAJ, 31. maja. Uradna »Wiener Zeitung« objavlja vest, da je trgovinsko-politični konflikt med Avstrijo in Jugoslavijo že odstranjen, in sicer na sledeči podlagi: Avstrija prizna Jugoslaviji zvišanje uvoznega kontingenta za živine in zaklane svinje, in sicer na podlagi določb dosedanje trgovinske pogodbe. Na drugi strani pa se obvezuje Jugoslavija ukiniti vse ukrepe, ki se tičejo prepovedi uvoza avstrijskega blaga. (Zaradi prekinitve telefonske zveze z Beogradom ni bilo mogoče dobiti uradnega potrdila o točnosti gornjega poročila avstrijske vlade. Op. ured.)

RAZPUST NARODNE SOCIALISTIČNE STRANKE NA TIROLSKEM.

INOMOST, 31. maja. Zaradi pred-sinočnih krvavih spopadov med narodnimi socialisti in heimwehrovci, ki so jih pa po ugotovitvah oblasti zakrivila le narodni socialisti, je tirolska deželna vlada takoj po svoji izredni seji včeraj popoldne izdala odlok o razpustu vseh hitlerjevskih napadalnih oddelkov in narodno-socialistične stranke v vsej Tirolski. Politijske oblasti so sklep vlade takoj izvršile, zaplenile premoženje razpuščene stranke in zapečatile vse strankine lokale. Baje bo zvezna vlada na Dunaju izdala enak razpustitveni odlok za vso Avstrijo.

AMERIKA TERJA.

NEWYORK, 31. maja. Vlada Združenih držav je obvestila angleško in francosko vlado, da zahteva plačilo decemberskega in pa letošnjega junjskega obroka vojnih dolgov. Pač pa bi bile Združene države pripravljene z ozirom na težke razmere in krizo dovoliti le delno plačilo obroka, ki zapade 15. junija, če Francija poravnava poprej v celoti lanski decemberski obrok.

NAZADOVANJE NEMCEV V ČSR.

PRAGA, 31. maja. Ljudsko štetje, ki je bilo te dni izvedeno v nekaterih večjih mestih Češkoslovaške, je ugotovilo, da je nemški živelj v Olomoucu in Moravski Ostrovi padel pod 20 odstotkov in s tem izgubil pravico do zakonitega priznanja položaja narodne manjšine. Tik nad 20 odstotki je pa ostal v Brnu in si tako priboril manjšinske pravice.

NEMŠKI FINANČNI POLOM.

BERLIN, 31. maja. Včeraj popoldne so se nadaljevala pogajanja z upniki Nemčije, ki so še vedno pod močnim vtisom poročila guvernerja nemške državne banke dr. Schachta. Kritje državne banke znaša sedaj le še 8%. Dr. Schacht je rekel, da bo v primeru, da bi se stvar razvijala še tako dalje, padlo kritje na ničlo, kar bi predstavljalo mnogo večjo katastrofo, kakor je bila ona v letu 1923. Mednarodni finančni krogi so prepričani, da ukrepi, ki bi mogli preprečiti to katastrofo, niso v toliki meri finančne in gospodarske razmere, kolikor prav v tem času politične zadeve.

Dnevne vesti

Iz poštne službe. Upokojena sta poštna uradnika Ivan Majhen pri pošti Maribor I., in France Vaupotič pri pošti Maribor II.

Iz železniške službe je odpuščen Stanke Toplak, višji železniški pristav v kurilnici na koroškem kolodvoru.

Prvi mojster kartonažne stroke v naši državi. V Mariboru je te dni pred posebno komisijo napravil mojsterski izpit iz kartonažne stroke g. Štefan Turina. G. Turina je prvi mojster kartonažne stroke v naši državi.

Poroka. V Poljčanah sta se te dni poročila županova hčerka gđc. Leopoldina Prešernova in železniški uradnik g. Martin Podgoršek. Bilo srečno!

Iz organizacije JRKD. Krajevna organizacija JRKD za III. mestni okraj ima v petek 2. junija ob 19.30 svojo odobrovo sejo v Božičkovi gostilni na Meljski cesti.

Naša gostiteljska podjetja in koncerti v javnih lokalih. Včeraj se je vršila seja zainteresiranih podjetnikov, ki so sklenili, da se tudi do nadaljnjega ne bodo prirejali po javnih lokalih in vrtovih nikaki koncerti. Temu dogovoru so se priključili sedaj tudi oni restavratelji in podjetniki, ki poprej niso bili direktno dogovorjeni, da ne bodo prirejali koncertov. S tem so se izjavili naši gostiteljski podjetniki do razčiščenja vprašani taks, za status quo.

Tujiški promet. V mesecu maju je bilo pri tukajšnjem zgaševanem uradu prijavljenih 1140 oseb. Od teh je bilo 427 inozemcev, in sicer 108 z Dunaja, 35 iz Gradca in 270 drugih.

Včerašnja vest, da je Grajski kino opustil dvojezično reklamo na lepakih, moramo izpopolniti v toliko, da je isto storil tudi kino Union. Prepričani smo, da bo naše občinstvo pozdravilo to z veseljem in tudi upoštevalo.

Tlakovanje mestnih cest in ulic. Cestna dela naglo napredujejo. Oporni zid ob starem dovozu v Sodni ulici je dogotovljen. Na Aleksandrovi cesti med Tomšičevo in Kopitarjevo ulico utrjujejo delavci cestišče in ga pripravljajo za tlak. Pred glavnim kolodvorom pa so že pričeli tlakovati pred 14 dnevi in bo ta del Aleksandrove ceste tudi kmalu dogotovljen. Med Trgom svobode in Prešernovo ulico so na Aleksandrovi cesti položili robnike. V Vetrinjski ulici in na Grajskem trgu pa jih sedaj urejujejo. V mesecu juniju se bodo cestna dela nadaljevala in bodo pričeli tlakovati najbrže tudi severni del Vetrinjske ulice in Grajski trg.

Privatni vozniki ne smejo več izvažati. Iz zdravstvenih oziror je mestna občina mariborska že leta 1925. prevzela prevoz fekalij iz občinskih in privatnih hiš. Pred leti si je nabavila moderni avto za prevoz fekalij, da spravi kolikor je možno fekalije, ki so v korist kmetijstvu in tako prepreči izvažanje po privatnih voznikih iz okolice. Ker pa imajo nekateri vozniki tako slabe priprave, da pri odvažanju trosijo fekalije po ulicah, je mestna občina iz sanitarnih oziror zaenkrat prepovedala tem voznikom prevažanje fekalij. S fekalijami se prenašajo nalezljive bolezni, zlasti tifus in griža. Zato je v prid javnega zdravstva, da se fekalije izvažajo le z mestnimi vozovi, ki odgovarjajo sanitarnim predpisom.

Občni zbor Ljudske univerze. Letošnji občni zbor Ljudske univerze bo v petek 2. junija ob 20. uri v prostorih Ljudske univerze. Članstvo naj se obnega zbora polnoštevilno udeleži.

Tovariški večer starešin akademskih društev. Starešine akademskih društev »Slovenija«, »Adrija«, »Tabor« in »Jadrin« imajo svoj tovariški sestanek jutri v četrtek ob 20. uri v lovski sobi pri Orlic. Vabijo se tovariši, da se tega večera zanesljivo udeležijo.

Čeneno meso. Jutri v četrtek bodo od 8. ure naprej prodajali na stojnici za oporočno meso pri mestni klavnici okrog 100 kg teletine po 6 Din kilogram.

Toča. Sinoči je med dežjem pričela padati v Mariboru in južni okolici precej debela toča, ki pa ni povzročila vidne škode.

Zanimiva ekskurzija Ljudske univerze! V ponedeljek popoldne je priredila naša »Ljudska univerza« poučen ogled mariborske tovarne mila »Zlatorog« v Melju, ki se ga je udeležilo precejšnje število članov in drugega občinstva. Udeleženci so si ogledali pod strokovnjaškim vodstvom vse obrate, kjer se izdelujejo razne vrste mila, zobne kreme in raznih drugih kozmetičnih proizvodov. Veliko zanimanje so vzbujali pri ogledovalcih najmodernejši veliki stroji, ki izrabijo sirovine do zadnjih podrobnosti in tako omogočijo ceneno nabavo najpotrebnejših predmetov za najširše ljudske sloje, ki tako lahko posvečajo vso potrebno pozornost higieni. Vsak udeleženec izredno poučne ekskurzije je prejel tudi po en primerek glavnih tovarniških proizvodov brezplačno. S prirejanjem takih ekskurzij si je naredila »Ljudska univerza« zelo hvalevredno nalogo, ki je naletela pri občinstvu na veliko priznanje in zanimanje.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Mleko ni obrana smetane, a enostavno prazeno žito ni sladna kava! Prava Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je oslajena in izdelana edino po navodilu župnika Kneippa!

Gradbena in uporabna dovoljenja. Mestni svet je na svoji sinočnji seji podelil gradbena dovoljenja: Mariborski tvornici perila za preureditev obrata, Ernestu Eyllertu za nadzidavo nadstropja nad delavniškim poslopjem v Kacijanerjevi ulici s pristavkom, da predloži primeren fasadni načrt; Ivanu Živicu za gradnjo pisarniškega in skladišnega poslopja v Smetanovi ulici, Alojziju Spragerju za prizidek pri hiši na Zrinjskega trgu, Mednarodni transportni družbi »Merkur« za adaptacijo dvorišnega poslopja na Meljski cesti, trgovcu Büdefeldtu za preureditev hišnega uvoza pri hiši v Gosposki ulici, inženjerju Božidarju Čulku in Josipini Kunčičevi za enonadstropno stanovanjsko hišo v Turnerjevi ulici, Mariborski tekstilni tvornici za postavitev vratarke hišice in za nov uvoz v Melju ter Josipini Lamberjevi za prizidek na Tržaški cesti. Uporabna dovoljenja pa so dobili: Ivan Lah za gospodarsko poslopje v Kopenikovi ulici, evangelsko žensko društvo za preurejen dvorišni trakt pri hiši na Meljski cesti, Josip Marek za preurejeno kegljišče pri hiši v Mlinski ulici, sportni klub Maribor za povečavo teniških igrišč in za zgrajeno garderobo, Ivan Železnik za postavljeno verando pri hiši v Einspielerjevi ulici, Ivan Hoffmann za preurejeno pritličje pri hiši na Aleksandrovi cesti, Spodnještajerska ljudska posojilnica za preurejene poslovne prostore v hiši v Gosposki ulici, kavarnar Loize Strehar za prizidano igralno sobo v Slovenski ulici, Lovro Tomažič za zgrajeno kopalnico v hiši v Wildenraierjevi ulici, Josip Kavčič za adaptacijo pri hiši na Glavnem trgu, Zadrugi dom za preurejeno prvo nadstropje hiše na Slomškovem trgu, dijaško semenišče za zgrajeno dvorano in adaptacijo v Koroščevi ulici, Franjo Dežman za zgrajeno gospodarsko poslopje v Stritarjevi ulici, Zadruga zveza za zgrajeno drvarnico pri hiši v Miklošičevi ulici, Hinko Kristjan za nadzidavo pralnico pri hiši v Loški ulici, Josip Rosenberg za garderobo pri hiši na Meljski cesti, Posojilnica v Narodnem domu za preurejen gledališki oder v veliki dvorani, Miloš Oset za prizidano garažo in sobo pri hiši na Aleksandrovi cesti, Ivan Kranjc za podstrešno stanovanje v hiši v Mejni ulici in tvrdka Tavčar-Kališnik za nov portal v Slovenski ulici.

Poplave. Zaradi neprestanega deževja zadnjih dni so nekatere naše reke prestopile bregove in poplavile večje komplekse travnikov. Zlasti občutno škodo so napravile Dravinja, Pesnica in Mura, pa tudi škoda, povzročena po vodovju nekaterih potokov, ni neznatna. Košnja je ponekod vsaj deloma uničena, ker bo seno slabše. Veliko škode povzroča vreme pa tudi s tem, da sena ni mogoče kositi in spraviti. Tako slabega vremena ob tem času naši podeželani že dolgo ne pomnijo.

Birmanska darila, lepa in po nizkih cenah pri R. Biziaku, urarju, Gosposka ul. št. 16.

Materinski, treznostni in protituberkulozni dan pri Sv. Marjeti ob Pesnici. V nedeljo 21. maja ob pol 8. uri jutraj se je zbralo v šmarješki šoli polno občinstva, da prisostvuje obširnemu sporedu proslave, označene pod imenom »Materinski dan«. Proslavo je otvoril šolski upravitelj g. Mirko Vauda prav domiselno sredi petja narodne himne »Hej Slovani«, uporabljajoč besedilo z izzvencim načelom: »Več spoštovanja in ljubevi našim materam, več treznosti v okrepitve naših duševnih in telesnih sil, da smo prav v teh domovino, jugoslovanstvo in vse slovanstvo kličejočih dneih zvesti, trezni in kreposti sinovi svoje matere Slavije, o kateri smelo ne le pojemmo, marveč tudi stvorimo zanjo po smislu besed: »Grom in peklo, prazne vaše proti nam so stekle!« Nato so učenci podali številne deklamacije, pesmi, prizorčke, govore ter dve igrici: »Tri marnice« in »Sestrin varuh« pod vodstvom skupno sodelujočega domačega učiteljstva. Srčkanjo je zapela »Golobičko« mala 7letna Rozika Mulčeva. Do solz je ganila vse občinstvo z deklamacijo »Svoji mrtvi marnici« Rezika Komarjeva, ki je res izgubila mamo in ateka. Zadivilo je petje učencev, osobito s pol ponarodelo pesmijo »Ciganska sirota«, zapeto po solistkalt in deloma celem otroškem zboru. S tremi točkami je šolska mladina dala izraza tudi treznostnemu gibanju. Pereč je ta problem prav v teh vinorodnih krajih, a tembolj potrebno je misliti na rešitev iz vidno naraščajočega in nas upropaščajočega potopa v alkoholizmu! Zelo je občinstvo zabavala igra »Sestrin varuh«, kjer so sodelovale v ulogah odraslih tudi sokolske naraščajnice. Celotno je pri proslavi nastopilo okoli 40 učencev, ki so vsi svoje vloge prav dobro pogodili. Vmes v odmoru je o nevarnosti tuberkuloze in alkoholizma kratko, jedrnatno in prav iz življenja vze govoril banovinski zdravnik g. dr. A. Turšič. Vsa prireditelj je delala le čast in priznanje vsem prirediteljem, učiteljstvu in učencem, katerim je občinstvo za to in slične vzgojne in poučne, povrh celo vedno brez vstopnine nudene prireditve prav hvaležno! V resnih časih — resni ljudje — resne prireditve, do srečnejše bodočnosti mladine in domovine naše!

Smrt v razpravni dvorani. Pred malim kazenskim senatom je bila danes dopoldne kazenska razprava proti Josipu Vigeu iz Sodiščinčev, ki je bil obtožen, da je pred mesecem vlomil v hlev posestnika Kalmana Mikloša in ukradel več kokoši. Pri razpravi je bil zaslišan tudi zasebni obtožitelj Mikloš kot prič. Ko se je senat umaknil k posvetovanju, je Mikloš naenkrat zdrknil s klopi in padel na tla ter omedlel. Nezvestnega so takoj prenesli iz razpravne dvorane na hodnik, kjer so ga močili z vodo. O dogodku so obvestili tudi mariborske reševalce. Med tem pa je prispel tja sodni izvedenec g. dr. Zorjan, ki je ugotovil, da je zadel Mikloša srčna kap. Njegovo truplo so z mrljskim vozom prepeljali v mrtvašnico na Pobrežje. Star je bil 32 let in zapušča ženo in otroka.

Kino Union. Danes zadnji dan krasni vefilm »Gloria« z Brigitto Helm in Gustavom Fröhlichom. Od jutri, četrtega dalje fenomenalna veselotgra »Pozdrav, poljub, Veronika« s temperamentno Madžarko-Frančiško Gaa1, znano iz filma »Paprika«, v glavni vlogi. Zopet očarujoča in šarmantna ima v tem filmu nalogo, da kot mala rezolutna cvetličarka očara svojega partnerja, Paula Hörbigerja, sovražnika žensk, in si ga s svojo umetnostjo pridobi zase, pa tudi simpatije vseh obiskovalcev kina.

Grajski kino. Do vključno petka predvajamo najboljši film, kar jih je izdelala filmska industrija, »Pesem za tebe« z Janom Kiepurom. Ker so večerne predstave vedno razprodane, smo ta vefilm podaljšali do petka ter prosimo, da si občinstvo preskrbi vstopnice vnaprej. Naš prihodnji film bo vojaška humoreska »Gospodična poročnik« (Ljubezen v uniformi). Glavne vloge imajo: Ery Bos, Harry Liedke in Tibor Halmay.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan jutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez neprimlike. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nočni vlom. V noči na preteklo nedeljo so neznani vlomilci obiskali usnjarno Franca Škerleca pri Zgornjem Dupleku. S ponarejenimi ključi so odprli dvojna vrata in tako prišli v notranjost, kjer so vse prebrskali in razmetali ter odnesli raznega usnja v vrednosti okrog 4000 Din. Na kraj vloma se je podal tudi daktiloskop mariborske policije, ki je našel nekaj sledov. Varnostne oblasti sumijo, da je vlom izvršila ciganska tolpa.

Sirov napad. Preteklo nedeljo zvečer so v Razvanju neznani moški navahili s koli na znanega posestnika g. Kuna in ga pobili na tla pred njegovim vinotočem. Napadalc, ki so zaenkrat pobegnili brez sledu, so prizadejali posestniku g. Kumu več tako nevarnih udarcev na glavi, da so ga morali mariborski reševalci prepeljati v bolnišnico. Za napadalc, ki so napadli Kuna najbrže iz maščevanja, poizvedujejo sedaj orožniki.

Bitka s cigani. Odkar so vlomilci, ki so obiskali v noči na praznik Vnebohoda Čoklovo trgovino v Rdečem bregu, pobegnili brez sledu, so orožniki osumili vloma cigansko tolpo, ki se je v kritičnem času klatila po Dravski dolini. Ko pa je predvčerašnjim orožniška patrulja naletela v nekem gozdu na tolpo ciganov in jih hotela ustaviti, so se ji postavili v bran. Med orožniki in cigani se je razvila prava pravcata bitka, v kateri je bil hudo ranjen neki cigan, ki pa so ga lovarji odvlekli s seboj.

Ponesrečena deklica. V Gradski pri Mariboru je včeraj popoldne doletela 7letna Marico Horvathova hujša nezgoda. Ko je pasla krave, jo je neki pastir tako nevarno ramil na desni roki, da so jo morali pripeljati v bolnišnico.

Vroča ljubezen. Šestnajletna Micika K. in 23letni pekovski pomočnik Dragoljub P. sta se že lansko leto seznanila. Oba sta rodod iz Slavonije. Pod pretvezo, da gresta s trebnjem za kruhom, sta prišla tudi v Maribor in še dalje do meje, kjer so ju obmejni varnostni organi zavrnil, ker nista imela dovoljenja za prekočenje meje. Micika je po poklicu šivilja in si je poiskala neko službo v Mariboru. Ker pa Dragoljub ni dobil nikjer zaposlitve, je izvalil svojo izvoljenko, da je službo zapustila. Tako sta se klatila v zadnjem času brez sredstev po mestnih ulicah in živela od ljubezni in od dobrote ljudi. Včeraj popoldne pa je policija Dragoljuba radi postopanja aretirala. Ker je pristojen v ogulinski okraj, ga bo prisilnim potom izgnala iz mesta. Dragoljub pa ne mara potovati sam. Zato je prosil policijo, naj bi izgnala tudi Miciko, ki je doma iz njegovega kraja.

Policijske vesti. V policijske zapore sta romala France K., ker se je prekršil zoper obrtni red in neka Julka M., ki je nastavljala svoje mreže moškim. Julko bo policija oddala najprej v bolnišnico, nato pa sodišču. Prijavljeni pa so bili: France V., ker je ukradel svoj znanč manjši znesek denarja, Alfred N., Ervin P. in Avgust Ž. zaradi grdega obnašanja, nadalje trije kolesarji Bogomir V., Anton B. in Oton O., ker so kolesarili ponoči brez luči, Karl J. radi kršitve zgaševanih predpisov in Jurij P., Alojzij L. in Josip K., ker so vozili brez voznega dopustila. Na policiji se je danes dopoldne zglasila tudi ravnateljica dekliške meščanske šole ga. Zora Klavžarjeva in prijavila, da je izgubila zlato zapestnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12,3 stopinj nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 10,3 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 16,1 stopinjah 735,3, reduciran na ničlo pa 733,8; relativna vlaga 86; od včeraj na danes je padlo 18 mm padavine. Vreme je tiho in oblačno.

Dražestne novosti pralnega blaga - Tekstilana Büdefeldt

Dobro srce Maribora

POROČILO O DELOVANJU POMOŽNE AKCIJE. ŠTIRI IN POL MILJONA DINARJEV ZA NAJBEDNEJŠE.

Veliko žrtvuje mariborska mestna občina za omiljenje sedanje bede in brezposelnosti. Bila je prva v naši državi, ki je organizirala na široki bazi Pomožno akcijo, katere namen je zbirati razna sredstva in z njimi podpirati pomoči potrebne, predvsem take, ki so pristojni v Mariboru, pa tudi one, ki so v Mariboru izgubili svoj kruh. Občina je v ta namen predlanskim in lani žrtvovala izdaten znesek po 100.000 Din in prevzela v svoje roke vodstvo Pomožne akcije. Njenemu lepemu vzgledu je sledilo tudi prebivalstvo, ki se je zadovoljivo odzvalo apelu mestnega župana in darovalo za najbednejše in pomoči potrebne po svoji moči.

Poročilo o delovanju Pomožne akcije za siromašne sloje mesta Maribora je podel predsinocnim na seji širšega odbora Pomožne akcije mestni župan g. dr. Lipold. Dejal je, da je sklical sejo zato, da poda vodstvo Pomožne akcije obračun in da zamore tudi širši odbor slišati, kako je gospodarilo vodstvo. V svojem poročilu je naglasil, da se mora brezposelnim nuditi predvsem možnost zaslužka, ker delo moralno dviga in ima priložnosti denar za bedneža tudi večjo vrednost, kakor pa podeljena podpora. Za delo nesposobnim se je dajala podpora le v prav izrednih primerih. Matere z nepreskrbljenimi otroci dobivajo še sedaj nakaznice za mleko. Mestni socialno-politični urad je vodil strogo kontrolo in vršil točne poizvedbe o vseh, ki so prosili podpore in so radi tega le redke izjeme, da bi dobili podporo taki, ki je niso vredni. Lani je vodstvo pritegnilo k so-delovanju vse gospodarske kroge in mariborsko industrijo, ki se je dobro izkazala, ker se je zavezala prispevati v zimskih mesecih za Pomožno akcijo od mezd in plač svojih delavcev in nameščencev 1½ do 2 odstotka.

Večje zneske so prispevali: mestna občina 100.000 Din, tovarna Doktor in drug 100.000 Din, tovarna Hutter & drug Din 50.500, banska uprava 40.000 Din, mestni službenici okrog 30.000 Din, tovarnar Thoma 21.000 Din, tovarnar Freund Din 14.977, tovarna Zlatorog 14.173 Din. Bilo je precej takih, ki so darovali nad 1.000 Din in mnogo takih, ki so prispevali vsaj do 100 Din. Skupni dohodki v gotovini

znajajo 574.370 Din. Nabranega pa je bilo tudi precej raznega specerijskega, konfekcijskega in manufakturnega blaga. Darovana je bila večja množina stare obleke in obitve. Vrednost darov v naravi je ocenjena na 175.000 Din, skupno torej 749.370 Din.

Izdatki Pomožne akcije pa so znašali za zaposlitev delavcev 367.000 Din, za prehrano 90.756 Din, za nakazila za razne življenjske potrebščine pri trgovcih 39.789 Din, za podpore v gotovini 13.470 Din, za zavarovalne pristojbine in razne izdatke pa 30.703 Din.

V začetku lanskega decembra je mestna občina stopnjema zaposlila pri raznih zemeljskih delih večje število brezposelnih delavcev. Zanimiva je razpredelnica, iz katere je razvidno kretanje zaposlenega delavstva. Tako je bilo n. pr. v prvem tednu zaposlenih 18 delavcev, v petem 105, v desetem 134, v trinajstem 162, v dvajstem 75, v 24 pa samo še 30 delavcev. Največje število zaposlenih je bilo v mesecu marcu in je iz razpredelnice razvidno, da je do marca število naraščalo, od marca pa zopet padalo. Z dela so bili najprej odpuščeni samci, za njimi poročeni brez otrok in nazadnje taki, ki imajo po več otrok. Sedaj je v službi še 30 delavcev, katerim pa je deloma služba že odpovedana.

Brezposelne in pomoči potrebne pa je Pomožna akcija prehranjevala v javni in v ljudski kuhinji. Skupno je bilo razdeljenih v sedmih mesecih 85.689 porcij hrane, ali povprečno 408 porcij na dan, in sicer v javni kuhinji 22.689, v ljudski kuhinji pa 63.000.

Darovana moka, krompir, fižol in drugo razno blago, kakor tudi nabrana moška in ženska stara obleka, obutev in perilo se je razdelilo med 1.170 najpotrebnejših prosilcev. V skladišču je sedaj le še neznatna zaloga.

V primeri z lanskim letom so znašali dohodki letošnje Pomožne akcije nad 200.000 Din več. V navedenih številkah pa niso vračunani izdatki, ki jih mestna občina krije iz lastnih sredstev in ki so v proračunu mestnega socialnega skrbstva za letošnje leto predvideni nad 2½ milijona dinarjev. Za omiljenje brezposelnosti in bede v pretekli zimi je bilo torej žrtvovanih skoro 4½ milijona Din.

ve, ki so prav zadovoljivo izvedle proste vaje. Člani 85 po številu so pod vodstvom okr. nač. br. Stoparja nastopili z vsemi štirimi prostimi vajami — razen sestopa, ki je pri preizkušnji pokazal, da je tu treba še temeljitejše vaje. Vaje so bile izvedene za prvi skupni okrožni nastop presenetljivo dobro. Le pri razstopu je treba še posebno paziti na ravnanje in kritje.

Vse vaje, določene za I. pokrajinski zlet v Ljubljani, so se izvajale na godbo iz Male Nedelje, ki je prav dobro prestala preizkušnjo in ji moramo k naslovu sokolske okrožne godbe samo čestitati.

Po izvedbi prostih vaj članov je okrožni prosvetar br. Karbaš v zanosnem govoru pozdravil zbrano ljudstvo. Tu moramo z radostjo pripomniti, da je prisostvovalo nastopu veliko domačega prebivalstva, prišli pa so tudi kmetje in kmetice od daleč. Obrazložil jim je življenje, delo in nalogo Sokolstva ter pozval brate in sestre, da tudi v naprej vstrajajo v svojem neumornem delu za srečo in napredek vzvišenega vladarskega doma in mile nam Jugoslavije.

Po nagovoru je sledila prijateljska tekma v odbojki na lepem in tehnično pravilno urejenem prostoru med Ljutomerom in kombiniranim okrožnim moštvom. Zmagal je obkraj Ljutomer, kar je bilo tudi v naprej pričakovati, saj so v ljutomerskem moštvu igrali »stari godi«, ki so neusmiljeno tolkli težko ubranljive »češke«. Tudi odbojki je sledilo občinstvo z največjim zanimanjem.

Za tem se je razvila kratka a prisrčna zabava. V lepem razpoloženju so začela društva in čete ob 19. uri odhajati med petjem narodnih in sokolskih koračnic v

trdni zavesti, da so položili domači sokolski četi trdne temelje in s tem lepšo bodočnost. Zdravo!

Sokol Maribor-matica, Sokol Maribor III. Kdor želi pod zelo ugodnimi pogoji igrati tenis, naj se zanesljivo javi v petek 2. junija od četrta na sedem do četrta na osem v pisarni Sokola maticice, Narodni dom. Velja tudi za netelovadeče članstvo!

Sokol Maribor matica. Jutri v četrtek 1. junija redna odborova seja.

Sport

Spored velikih sabljaških prireditev v Mariboru.

V dneh 3., 4. in 5. junija bo priredil »Mariborski akademski sabljaški klub« sabljaški turnir za državno prvenstvo in mednarodne revanšne borbe sabljačev dravske banovine proti sabljačem avstrijske Štajerske. Spored prireditev je naslednji:

Dne 2. in 3. junija dopoldne: sprejem protektorja prireditev ministra za telesno vzgojo g. dr. Hanžeka, bana g. dr. Marušiča, podbana g. dr. Pirkmajerja in ostalih predstavnikov oblasti, funkcionarjev Jugoslovanske sabljaške zveze, ostalih oficijelnih zastopnikov, avstrijskih sabljačev in njihovih funkcionarjev.

Dne 3. junija popoldne od 14. do 16. ure: epē gospodov v kopališču na Mariborskem otoku. Od 15. do 19. ure: floret dam in floret gospodov, sablja in epē naraščaja v veliki dvorani »Uniona« na 3 do 4 planšah. Ob 20. uri: slavnostni občni zbor JMS v terasni dvorani hotela »Orel«.

Dne 4. junija od 8. do 12. ure: sabljanje gospodov. Od 14. do 19. ure: floret gospodov, oboje v »Unionu« na 3 do 4 planšah. Ob 20. uri: slavnostni banket na čast vsem domačim in tujim oficijelnim predstavnikom v kavarni »Park«.

Dne 5. junija od 8. do 12. in od 14. do 19. ure: tekmovalne moštve za državno prvenstvo; istočasno od 14. do 19. ure revanšna mednarodna borba sabljačev dravske banovine proti sabljačem avstrijske Štajerske v »Unionu«. Ob 20. uri slavnostna akademija v »Unionu« z razdelitvijo diplom in nagrad ter z ekshibicijskimi borbami med jugoslovanskimi in avstrijskimi prvaki.

Vsi udeleženci turnirja imajo pravico do polovične vožnje. V ta namen morajo zahtevati od JMS potrebne objave, ki jih morata žigosati odhodna in pa mariborska postaja. Podrobne informacije daje »Mariborski akademski sabljaški klub« v Mariboru, Aleksandrova cesta 11/1.

borska postaja. Podrobne informacije daje »Mariborski akademski sabljaški klub« v Mariboru, Aleksandrova cesta 11/1.

Medklubiški odbor LNP, službeno. Za binkošne praznike se odigrajo v Mariboru naslednje tekme: v nedeljo 4. junija na igrišču SK Svobode: ob 14. prijateljska tekma mladim ISSK Maribor:SK Svoboda, ob 16.30 mednarodna tekma SK St. Peter (Celovec):SK Svoboda. V ponedeljek 5. junija na igrišču SK Svobode: ob 14.30 prijateljska tekma SK Rapid rezerva:SK Svoboda rezerva in ob 16.30 mednarodna tekma SK Rapid:SK St. Peter. Službujoči odbornik v nedeljo g. Vidovič, v ponedeljek g. Ošlak. V Murški Soboti se odigra v nedeljo 4. junija ob 16. prijateljska tekma SK Jugoslavija (Celje):SK Mura, v ponedeljek ob 15. prijateljska tekma SK Jugoslavija:SK Mura. Službujoči odbornik oba dneva g. Peterka. Tajnik.

Lahkoatletsko državno prvenstvo za moštva. V soboto 3. junija popoldne in v nedeljo 4. junija dopoldne bo na igrišču SK Rapida letošnje lahkoatletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva. Nastopili bodo predvidoma vsi mariborski klubi.

Ptuj

Razvada pri nakupu živil. Na mestnem tržišču se je razpasla neokusna in nehygienična razvada, da stranke pri nakupu otipavajo živila, kar je posebno nehygienično pri sirovem maslu, smetani itd. Mestno načelstvo odreja zaradi tega, da morajo ineti prodajalke, posebno sirovega masla in smetane, vedno na razpolago žlico za pokašanje in posodo s čistim vodo, da se lahko oplahne. Otipanje in pokašanje živil s prsti je strogo prepovedano ter se bodo prodajalke kakor tudi stranke, ki nakupujejo, kaznovali po tržnem redu, če ne bodo tega upoštevale.

Nabori. Letošnji redni nabori bodo v Ptuj dne 27., 29. in 30. junija ter 1., 2., 3. in 4. julija t. l. (Ptuj mesto 3. julija.) Vsa potrebna pojasnila, kakor ostala navodila so razvidna iz razglasa na občinski deski!

Popis živine in prevoznih sredstev za mesto Ptuj bo 20. junija t. l. na mestnem sejmišču. Vse ostalo je razvidno iz razglasa na občinski deski.

Občni zbor Muzejskega društva. Muzejsko društvo v Ptuj ima v petek 2. julija t. l. ob pol 9. uri svoj redni občni zbor v prostorih mestnega Ferikovega muzeja.

Sokolstvo

Mursko sokolsko okrožje v Ljutomeru

Zlet pri Mali Nedelji.

Osem edinic Murskega Sokolskega okrožja je bilo zbranih dne 21. maja pri Sv. Duhu na Stari gori ob priliki propagandnega okrožnega pešizleta, kjer si je spletna mlada četa svoje sokolsko gnezdo. V prvi vrsti je bil namenjen izlet pregledu in skupni predelavi prostih vaj na godbo za člane in članice kot priprava za župni zlet v Ljutomeru dne 11. 6. in za I. pokrajinski zlet v Ljubljani. Pogrešali smo 2 četi, ki bi se naj tudi udeležili izleta, četudi ne znajo vsi njuni člani vseh štirih prostih vaj. Vsaj načelnika bi morala biti navzoča.

Lepo zasnovanemu izletu so sledili še lepši uspehi. Oddaljenejša društva (preko 15 km) in to Ljutomer, G. Radgona, Krizevci in Veržej se niso strašila ne dolgega pota ne denarnih žrtev in so prihitela na izlet v tako velikem številu, da jim moramo k dobri disciplini samo čestitati!

Mogočen je bil vtis, ki so prikoralale posamezne skupine rdečih srajc na prijazen, od solca osijan hribček ob krepkih zvokih malonedeljske sokolske godbe, ki je pozdravljala posamezne oddelke.

Po kratkem 20 minutnem odmoru se je vršil nastop na idiličnem prostoru pred cerkvijo. Proste vaje 9 naraščajnic iz Ljutomera pod vodstvom sestre Mohoričeve so bile skladno in odlično izvedene. Nato so nastopile članice 57 po številu pod vodstvom okr. nač. s. Severje-

Poslednje besede znamenitih ljudi

V svetovni književnosti nahajamo veliko anekdot o poslednjih besedah velikih in slavnih ljudi.

Znano je, da so bile poslednje besede velikega pesnika Goetheja: »Več svetlobe!« in da je Julij Caesar imel, ko je izdihal, samo še toliko moči, da je izgovoril tisto popularno rečenco, ki se tolikokrat uporablja: »Kaj tudi ti Brutus?«

Je pa še veliko takšnih in podobnih izrekov.

Angleška kraljica Elizabeta je na primer vzdihnila v poslednjem trenutku svojega življenja: »Vse svoje bogastvo bi dala samo še za eno minuto življenja.«

Znameniti matematik Lagri je reševal do poslednjega diha aritmetične probleme. Ko je že padel v agonijo, ga je vprašal zdravnik, koliko je 12 na kvadrat. »Sto štiri in štirideset«, je odgovoril Lagri in zatisnil oči na veke.

Mirabeau je tik pred svojo smrtjo poklonil svojo zlato uro zdravniku, rekoč: »Vzemite si, gospod doktor, to zlato uro za spomin. Meni tako ni več potrebna: na drugem svetu je samo brezkončna večnost.«

Danski kralj Friderik V. je umrl s temne lepimi besedami: »Veseli me, da odhajam v večnost z zavestjo, da se mojih rok ni prijel niti madež krvi.«

Največji zdravnik srednjega veka, Nemeč Haller, je rekel svojim prijateljem, ki so bili zbrani ob njegovi smrtni postelji: »Dragi moji, vi nimate toliko solza, da bi se toliko najokali za menoj, kolikor ste me v življenju zasmehovali.«

Tizian, italijanski slikar, čigar umotvore še dandanes občudujemo, ni bil na svoja dela nič kaj ponosen. Ko je ležal 1576. l. na smrtni postelji, je vzdihnil: »Ko sem se navsezadnje naučil naslikati oči, moram umreti.«

Ob sinovi krsti je znozel.

Pred dnevi se je zastrupil 34letni sin znanega poljskega pisatelja Tetmajerja, ker je bolehal za neozdravljivo boleznijo. Sivi oče je odšel takoj, ko je prejel pretresljivo sporočilo o nenadni smrti svojega ljubljenega edinca, v sinovo sobo, kjer je ostal nenavadno dolgo. Ko so ostali domači to opazili, so hoteli vstopiti v sobo, ki pa je bila zaklenjena. Ker so slutili nesrečo, so s pomočjo stražnikov vdrl v sobo, kjer so našli starega pisatelja Kazimirja Tetmajerja popolnoma blaznega, objemajočega krčevito sinovo truplo. Nesrečnega starca so morali takoj odpeljati v blaznico. Kazimir Tetmajer je prejel nedavno literarno nagrado mesta Varšave.

Zlato na dnu Donave.

Da je Donava zlatonosna reka, so vedeli že stari narodi. Sedaj poročajo avstrijski listi, da so bile v zadnjem času odkrite v madžarskem delu Donave znatne količine zlata. Na predlog madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa se bodo na raznih krajih navrtala tla reke, da se tako točno ugotovi množina zlata v globokih plasteh proda in naplavin. Madžarska državna banka je čala v ta namen na razpolago velika denarna sredstva.

Čepni vzorci blaga za kopalne obleke in pižame. Tekstilana Büdefeldt

Zaščita slonov strah poljedelcev

DOBRE IN SLABE POSLEDICE ŽIVALSKIH REZERVATOV V AFRIKI.

Obdelovanje prostranih in rodovitnih predelov vzhodne Afrike je še vedno, in sicer vedno večji — problem. Pokazalo se je namreč, da stremenje po oblastveni zaščiti velike divjačine močno škoduje interesom tamkajšnjih poljedelskih naselencev. V Ugandi, ki spada že davno pod angleški protektorat, kakor tudi na novjših angleških mandatskih področjih Kenji in Tanganiki, so bili v zadnjih letih organizirani posebni uradi za zaščito velike divjačine. Sedeži takih uradov so v Entebbi, Najrobiju in Dar-es-Salaamu, vodijo pa jih sami Evropejci, ki so jim pridružene velike čete domačinov z nalogom, da strogo pazijo na divjačino in preganjajo vsak nedovoljen lov. Tako se morajo sedaj mnogi številni zamorski plemena, ki so že od prastarih časov neovirano lovila afriško divjačino, pokoriti novemu zakonu, ki določa za vsak pregrešek izredno stroge kazni.

Prav tako je odslej prepovedano potnikom na rečnih parnikih preizkušati svojo strelsko spretnost na povodnih konjih. Bogati Angleži, ki so v zadnjih letih prav radi dražili divje leve iz svojih specialnih oklopnih avtomobilov, se sedaj ne smejo več baviti s tem zabavnim

»sportom«. Ti strogi ukrepi omenjenih zaščitnih uradov so povzročili, da se je število zaščitene velike divjačine silno pomnožilo. S tem pa je bila izzvana neka druga neprijetnost, da so namreč prav resno ogrožene vse poljedelske kulture tamkajšnjih naselencev.

Razne vrste divjih živali in zveri delajo na nasadih velikansko škodo. Črede divjih bivolov se takoj podajo na brezclijno potepanje, čim zbole za živinsko kugo. S tem se seveda nevarno zviša možnost širjenja epidemije, mimo tega pa delajo podivjane živali nepopisno škodo v okolici človeških bivališč. Tudi število levov in leopardov se je zelo pomnožilo, vrhu tega pa so izgubile te zveri zaradi zaščitnih ukrepov tudi vsak strah pred človekom. Tako so že ponovno napadli leopardi goveje črede celo v najbližjih predmestjih Najrobija. Veliko škodo povzročajo tudi povodni konji in cebre. Znano je, da zna biti nevarna tudi nedolžna žirafa, če se pojavi v velikih tropih.

Med vsemi divjimi živalmi in zvermi pa se naselenci najbolj boje slonov. Število divjih slonov se je nenavadno pomnožilo in to ne le zaradi zaščitnih ukre-

pov vlade, temveč tudi iz raznih drugih razlogov. Rapidno širjenje radia in gramofona je močno oslabilo klavirsko industrijo, s tem pa je sorazmerno padlo tudi povpraševanje po slonovi kosti, ki se uporablja za izdelovanje oziroma oblaganje glasovirskih tipk. Mimo tega pa je slonova kost tudi zelo draga. Svet je postal zaradi krize siromašnejši in sega prav rad po imitacijah in nadomestkih, ki jih predstavlja za dragoceno slonovo kost svojevrsna palma »tagua« v Kolumbiji.

Iz lesa te južnoameriške rastline se izdelujejo sedaj biljardne kroglice, ročaji za nože in dežnike, glasovirske tipke itd. To dejstvo je zelo ugodno za slone, ki se tako neovirano množe. Po uradni cennitvi je danes v Ugandi najmanj 20.000 divjih slonov. Kadar se podajo tisočglave črede teh živalskih velikánov v kak predele dežele na svoje običajno potovanje, so sledovi njihovega pustošenja vidni že od daleč. Navadno žive črede slonov v notranjosti omejenih zaščitnih prostorov. Kadar pa se sloni razburijo iz tega ali onega vzroka, ne poznajo več šale in jih ne more v njihovem divjanju zadržati nobena, še tako čvrsta zgrajena ograja ali ovira.

Na takih ekskurzijah požro in uničijo sloni do zadnje bilke vse lepe, velike nasade in razsejajo polja kavovca, kakava in koroze, razženejo črede konj in gove-

da na vse strani ter puščajo za seboj go- lo razdejane in obup kmetovalcev. Zaščitni uradi so hoteli »ukrotiti« take trope podivjanih slonov na ta način, da so jih s pomočjo ognja in močnega streljanja pognali nazaj v njihove rezervate. Toda uspehi so bili le neznatni. Zdi se, da bi bilo še najboljšje, da bi se urad za zaščito velike divjačine enostavno spremenil v urad za njeno popolno iztrebljenje. Tako vsaj mislijo mimo zamorskih domačinov tudi evropski naseljenci, ki so se posvetili kulturi tamkajšnje zemlje.

Strašen zločin zblaznega očeta.

V Swinemünde v severni Nemčiji je izvršil te dni neki Emil Heuer strašen zločin. Mož je trpel že več let zaradi težke živčne bolezni. Pred dnevi je odšel popolnoma miren s svojimi tremi majhnimi otroki na sprehod. Ko je prišel na morskobrežje, si je izposodil čoln, posadil vanj otroke in odveslal na odprto morje. Tam je nenadoma pometal vse tri otroke v morje, nato pa plaval še sam za njimi. Strašno dejanje je bilo odkrito šele čez nekaj ur, ko so valovi prinesli prazen čoln k obrežju. Mornarji so pričeli takoj iskati utopljence in so našli morčovo truplo kmalu na kraju zločina, dočim trupel nedolžnih treh žrtev še niso mogli izslediti v njihovem globokem mokrem grobu.

„OCEANOPOLIS“

je naslov izvirnega slovenskega romana, ki ga pričnemo objavljati v soboto v »Večerniku«!

„OCEANOPOLIS“

je roman o praskrivnosti človeškega rodu na zemlji!

„OCEANOPOLIS“

je mesto, ki leži 1000 m globoko pod Atlantskim oceanom!

„OCEANOPOLIS“

je mojstrovina pisateljske domišljije, kakršne Slovenci doslej še nismo imeli!

Naročite in čitajte »Večernik«

Kupim

KUPIM OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, Naslov v upravi lista. 1994

Službo dobi

PRODAJALEC(KA), zmožna slovenščine in nemščine se išče za trafiko v Mariboru za poldnevno. Samo ponudbe z referencami in zahtevkom plače na upravo lista pod »1984«. 1993

Službo išče

LJUBITELJICA OTROK, Slovenka, s perfektnim znanjem srbohrvaščine in nekoliko nemščine, s trgovsko in gospodinsko šolo, išče mesta pri boljši rodbini. Gre tudi v inozemstvo. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Poštena«. 4305

Za birmo!

14 karatna zapestna ura

Din 250⁰⁰

srebrna moška ura

Din 290⁰⁰

srebrna damska zapestna ura

Din 140⁰⁰

moška ura iz kovine

Din 60⁰⁰

damska zapestna ura iz valjanega zlata

Din 169⁰⁰

Mali oglasi

Razno

ZICNE VLOŽKE. madrace, otomane, ležalne stole, rolete, kupite najceneje pri NOVAKU, Vetrinjska 7, Koroška 8, Glavni trg 9. 1996

PIJTE DNEVNO BRAZIL-MATTE-CAJ. 1 zavitek Din 5.— pri Z. Anderlu, Maribor, Gosposka ul. 20. 1937

Vinotoč Sturm zaprt!

MIZARSTVO. prvorazredno, za pohištvo ter ostala mizarstva dela. Naročila pod ugodnimi pogoji. Ciril Razboršek, Maribor, Dravska ulica 4. 1819

DNEVNO SVEŽI JOGHURT na debelo, na drobno. Mlekarna Bernhard, Aleksandrova cesta 51, Koroška cesta 10. 1668

OBLEKE, ČEVLJE. če tudi potrebne popravila, knjige, nakit, porcelan, pohištvo, perilo, plača najboljše Grajska starinarina, Trg svobode. 1662

MARTIN SAFRAN,

sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

STENICOL uniči stenice z zarodom. Drogerija Kanc. 1403

Prodajam

SENO V BALAH se prodaja po najnižji dnevni ceni. Združeno prevoznikiških obrtov v Mariboru, Tržaška cesta 22. 1972

RABLJENA MOTORNA KOLESKA Touring in Sport, raznih znamk, brez in s priklopcem, na prodaj. Tatra, Cankarjeva ul. št. 26. 1905

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO s posebnim vvhodom oddam gospodu s 1. junijem. Klanjšek, Glavni trg 21. 1974

SNAŽNO, SOLNČNO SOBO, blizu parka, oddam poceni v najem. Naslov v upravi. 3504

Kovčki za potovanje, damske torbice, denarnice, aktovke, vse po najnižjih cenah.

J. KARLO, MARIBOR, Trg svobode 6

OPREMLJENO, SOLNČNO SOBO S KOPALNICO, posebn. vvhodom, blizu glavne pošte, oddam. Strossmaierjeva ulica 8, II., desno. 1997

VELIKO SOBO s številnikom, lepo, snažno, oddam. Pobrežje, Zerkovska cesta 33. 1992

OPREMLJENO SOBO, s posebnim vvhodom oddam. Vrbanova ulica 28, pritišče, desno. 1991

SOSTANOVALCA sprejemem. Mlinska ulica 9, pritišče, zadnja vrata. 1989

Stanovanje

STANOVANJE oddam mirni stranki, najrajši samostojni švilji. Naslov v upravi »Večernika«. 1995

ŠTIRISOBNNO MODERNO STANOVANJE z vsem komfortom se odda s 1. julijem, oziroma s 15. julijem 1933. Naslov v upravi »Večernika«. 1925

SEZONSKA PRODAJALKA v vseh strokah verzirana, tudi v delikatesni in slaščičarski stroki, išče mesta za takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« Maribor, pod »Dobra, moč«. 3405

Najdeno

NAŠLA SEM VČERAJ dopoldne na Aleksandrovi cesti manjši znesek denarja. Lastnik naj se oglasi v upravi lista. 1990

Pouk

PROFESOR POUČUJE srednješolce za izpite (za matura in popravne izpite). Naslov v upravi. 1790

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Za birmo! Za potovanje!

Vse v veliki izbiri in po solidnih cenah priporoča
Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13

Moško perilo (tudi po meri) Tekstilana Büdefeldt

Lastni izdelki!

Nizke cene!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru